

Onze hotels worden steeds vaker ingezet als asielcentra

Door [Calvin Schukkink](#) - 19 december 2024

Geplaatst in [Asiel](#) - [COA](#) - [Migratie](#)

Een snel stijgend aantal Nederlandse hotelkamers wordt permanent bewoond door asielzoekers en andere migranten en zodoende onttrokken aan het hotelkamerbestand. De schaarste die daardoor ontstaat lijkt bij te dragen aan een scherpe stijging van de gewone hotelprijzen.

Het aantal asielzoekers en statushouders dat op dit moment in Nederlandse hotels verblijft, bedraagt 'circa 9500', aldus de overheidsdienst COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) na navraag van *Wynia's Week*. Dat is aanzienlijk meer dan eerder dit jaar. In maart werden er volgens berichtgeving door de NOS 5700 asielzoekers en statushouders opgevangen in hotels, verspreid over 60 verschillende locaties in het land. Het COA heeft naar eigen zeggen overeenkomsten voor (langdurige) opvang met een reeks van hotelketens in Nederland: Van der Valk, Fletcher, Postillion, NH, Campanile en Novotel.

'Beste jaar ooit' voor Van der Valk

Van der Valk vangt al een paar jaar in verschillende hotels door het land (zoals Hengelo, Tilburg, Uden, Katwoude, Goes, Leusden) zowel asielzoekers als statushouders op, van Oekraïeners tot Syriërs.

Volgens *Het Financieele Dagblad* krijgt Van der Valk voor de opvang van asielzoekers ongeveer 250 euro per kamer per nacht van het COA. Het COA wil daar 'om bedrijfseconomische redenen' niets over zeggen. Het COA gaf in 2022 nog in totaal ongeveer 100 miljoen euro uit voor opvang in hotels. Dat is niet alleen voor overnachtingen, maar ook voor de maaltijden die de asielzoekers krijgen.

Onze hotels worden steeds vaker ingezet als asielcentra

Volgens een recent artikel in *Quote* heeft het COA in de eerste zeven maanden van 2024 al 373 miljoen euro uitgegeven aan asielopvang in hotels. Mede dankzij de deals die Van der Valk heeft gesloten met het COA zou het concern, zo meldde *Het Financieele Dagblad*, in 2022 het 'beste jaar ooit' hebben gedraaid. Jaarlijks zou het gaan om omzetten van honderden miljoenen euro's. Alleen al voor de opvang van 300 asielzoekers voor een periode van drie jaar in het Udense Van der Valk-hotel harken de eigenaars bijna 30 miljoen euro binnen.

Heel vreemd is dat niet. Van der Valk en ook de andere grote ketens weten dat ze in een machtspositie verkeren ten opzichte van het COA, dat met de rug tegen de muur staat en noodgedwongen bereid is de hoofdprijs te betalen om asielzoekers onderdak te verschaffen. Het COA zegt graag van de hotelopvang af te willen, maar deze noodopvang nu nog nodig te hebben.

In 2022 sloot het COA een contract met Le Cocq Holding Didam II (LCHD) van de Gelderse ondernemer René Derksen. Derksen komt uit de wereld van arbeidsmigratie. Hij heeft korte lijntjes met de directies van verschillende hotels en vakantieparken, en heeft ook een goede band met het COA, zo meldt *Quote*. Derksen heeft vooral een zeer kort lijntje met Van der Valk. En dus sloot het COA met zijn bedrijf een contract voor het zoeken naar en huren van hotelkamers in Nederland. Hoewel Van der Valk het grootste deel van het geld vast en zeker zelf ontving, bleef een deel van de opbrengst achter bij LCHD, die heel nauw samenwerkte met Bob van der Valk, een van de grote namen van het familiebedrijf. Het heeft zelfs geleid tot een familieruzie en een juridisch conflict over het vermeend 'afromen van winst en commissies'.

Niet alleen Van der Valk

Fletcher verhuurt zelfs volledige hotels aan het COA, waar 'normale' gasten dan niet meer welkom zijn. Wie bijvoorbeeld een overnachting wil boeken bij het Fletcher Hotel in Epe krijgt op internet de mededeling: 'Fletcher Hotel-Restaurant Epe-Zwolle is tijdelijk volledig verhuurd'. Sinds maart worden er voor 'minimaal een half jaar' ongeveer 270 asielzoekers opgevangen. Ook het NH Rijnhotel in Arnhem is tenminste voor de komende twee jaar ontoegankelijk voor (Nederlandse) toeristen.

Naast de grote concerns proberen ook zelfstandige hotels beter te worden van het huisvesten van asielzoekers. Dat geldt bijvoorbeeld voor een hotel in Valkenburg, waar een deel van de faciliteiten beschikbaar is gesteld aan nareizigers, zonder dat dit op de website wordt vermeld. Een Nederlands echtpaar dat onlangs in het bewuste hotel overnachtte zag dat er enkele tientallen Syrische vrouwen en kinderen werden opgevangen en dat het restaurant met schermen in tweeën was gedeeld. De situatie zorgde bij het echtpaar voor ongemakkelijk gevoelens en een voortijdig vertrek. Pas na lang aandringen kwam er een financiële compensatie.

In het geval van het Valkenburgse hotel bleek dat niet alleen de gasten, maar ook de gemeente niet was geïnformeerd over de opvang van asielzoekers en statushouders. De materie is dan ook complex. Het COA is namelijk wettelijk gezien een zelfstandig bestuursorgaan, dat wil zeggen een orgaan dat

Onze hotels worden steeds vaker ingezet als asielcentra

wel een overheidstaak uitvoert, maar niet rechtstreeks ondergeschikt is aan een minister.

Op grond van artikel 2 van de Wet Centraal opvang asielzoekers heeft het COA bovendien rechtspersoonlijkheid. Zodoende kan het COA eigenhandig overeenkomsten sluiten met andere partijen. Een gemeente moet wel op een bepaald moment geïnformeerd worden dat een hotel wordt gebruikt voor de opvang van asielzoekers, maar heeft vaak geen inspraak.

Ook is er in hotels een verschil tussen kort en lang verblijf: als asielzoekers en statushouders voor enkele maanden worden opgevangen, wordt dat juridisch gezien nog niet aangemerkt als 'bewoning'. Bij een deal die voor meerdere jaren wordt gesloten, is daarvan wel sprake en is een gemeentelijke vergunning nodig. Ook kunnen burgers dan desgewenst een zienswijze indienen.

Snel stijgende kamerprijzen

Tot nu toe zijn het vooral asielzoekers, statushouders en nareizigers die - dankzij met belastinggeld gefinancierde deals - in hotels worden opgevangen. Maar vorige week werd bekend dat in het voormalige NH Hotel Atlantic in Kijkduin ook enkele honderden arbeidsmigranten onderdak hebben gevonden. Ze dreigden dakloos te worden nadat uitzendbureau Jobcenter Haaglanden hen had gehuisvest in een illegaal wooncomplex. Daar dienden ze te vertrekken. De arbeidsmigranten mogen maximaal vier maanden in het voormalige hotel verblijven, dat daarna zal worden gesloopt.

Voor hotels is het bijzonder lucratief om geen toeristen maar asielzoekers en statushouders te ontvangen. Dankzij de deals met het COA ontstaat voor langere tijd zekerheid over het aantal boekingen en de bezettingsgraad. Bij toeristen, die vaak ook hogere eisen stellen aan hun verblijf, moet dat altijd maar worden afgewacht. De grotere schaarste zorgt ondertussen voor flinke stijgingen van de gemiddelde kamerprijs. Naar verwachting komt die dit jaar uit op 169 euro. In coronajaar 2021 was dat nog 88 euro.

[Calvin Schukkink](#) is masterstudent staats- en bestuursrecht aan de universiteit Utrecht en medewerker van Wynia's Week. Hij komt uit Enschede en verdiept zich in politiek en filosofie.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025**? Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!